

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 238.

V Ljubljani, v sredo 19. oktobra 1887.

Letnik XV.

Naše obrtne šole „in spe“.

Gospoda ministra Gauča je bajé vendar nekoliko strah lastne enerzije in mrtvaške lopate, s katero je pokopal gimnazijo v Kranji. — Misli si morda, ko bi si vendar upali prijeti naši in njim prijazni poslanci tudi za opozicijsko lopato, ter bi izkopali gomilo, v kateri spi že toliko Slovanom prijaznih ministrskih ekselenc.

Naj si bode kakor hoče, nekaka milejša, pol-uradna sapa veje nepričakovano iz državne stolice. V skrivnostnih akordih donaša vsak njen pihljaj hladeč recept našim prizadetim ranam, na katerim je prilepljen napis: „Obrtne šole“.

Dobro! Mi sežemo radostno po podanem zdravilu, ki naj ozdravi že zastarano kronično bolezen v našem narodnem obrtu. Omeniti pa moramo že naprej, da se nam gospod minister Gauč dozdeva sličen dolžniku, ki izplačuje, ko se mu prezentira najnovejša propala menica, stoprav ono, za katero se je proglasil že davnaj insolventnim.

Naglašati moramo tudi, da smo se Slovenci v dolgi bēdi svoji naučili dobro narodnega knjigovodstva, in da smo največji nasprotniki tako zvanega dvojnega knjigovodstva, v katerem se saldirajo načelno in naravno nejednaki računi. Gosp. minister Gauč, recte ministerstvo nam dolguje na podlagi XIX. člena slovenske srednje šole. To je ministerski „dati“, — kteremu nasproti stoji v naši knjigi kot „imeti“ še vedno velikanska „ničla“.

Ako ministerstvo namerava saldirati ta svoj davni „dati“ z „imeti“ obljubljenih obrtnih šol, je sicer po pravilih dvojnega računovodstva pravo, v narodnem računu pa ostane še vedno neizbrisljiv njen „débet“.

Tudi hočemo še počakati, da se nam predoči ta propala menica.

Tekst na propali menici se glasi:

Država dolguje Slovencem popolne strokovne šole v Ljubljani, kakoršne imajo že davnaj druge dežele, in za povzdigo manjše obrti morda v Ribnici ali pa v Kranji takozvane elementarne šole za rezlanje, pletenje ali izdelovanje železnih izdelkov.

Na ta način se povzdigne državi na korist domača obrt, kakor si je opomogla v drugih deželah. Ravnopravnost v naših srednjih šolah pa nima z obrtnimi šolami identične veljave.

Mi pozdravljamo iz srca obljubljeni obrtne šole, propalo menico o „postulatu“ naših gimnazij pa vendar hočemo zastopati.

S.

Čehi in naučni minister.

(Konec.)

Kar velja o ustavnem sodelovanju državnega zbora pri razpustitvi obstoječih državnih zavodov, veljati bo moralo brez dvojbe tudi pri odtegnitvi podpor, ktere je dovoljeval vsako leto na podlagi proračuna, ter je pri tem pač treba v prvi vrsti uvažati, ali so postali ničevni mej tem časom razlogi, ki so bili nekdanj merodajni za dovolitev taci podpor.

Posebne važnosti pa je vedno razmerje, v koliko zadostuje država kulturnim potrebam posameznih narodov. Ako se pri presojevanju teh razmer oziramo na deželo češko, moravsko in šlezjsko, v kterih stanuje češki narod, in ako primerjamo v tem slučaju samo srednje šole s češkim učnim jezikom po njihovem številu in obiskovanju s srednjimi šolami, ki imajo nemški učni jezik, pokaže se nam takoj neprimera, da ima odločna narodna večina absolutno in relativno manj državnih šol od narodne manjšine, z drugimi besedami, da je tudi ustavna dōba in vlada, ki si je izvolila geslom svojega delovanja izvršitev enakopravnosti, storila sicer na polji srednjih šol marsiktere posamezne priznanja vredne korake, vendar pa ni vedno enakim potrebam tudi enako zadovoljevala.

Češkemu prebivalstvu v Šleziji ni nobena srednja šola na razpolaganje, dočim je Nemcem te dežele odločenih devet srednjih šol, in na Moravskem zadovoljni morate biti več ko dve tretjini slovanskega prebivalstva z devetimi državnimi zavodi, dočim je 14 nemških državnih zavodov odmenjenih manjšini, ki znaša komaj tretjino celega prebivalstva. Na

Češkem, Moravskem in v Šleziji razpolaga nemški element kot manjšina s 47 srednjimi šolami (gimnazije in realke), češka večina pa jih ima le 41, kakor je to razvidno iz izkaza, priloženega letošnjemu posebnemu poročilu o naučnem proračunu.

Lahko je izračunati, koliko srednjih šol manjka po obstoječih narodnih razmerah češkemu prebivalstvu nasproti Nemcem. In ako celó ne vzamemo za podlago absolutnega števila prebivalcev, marveč le ono obiskovanja srednjih šol (kar je posebno z ozirom na obstoječe razmere v Šleziji in na Moravskem zelo neugodno za češki element), kaže se, da bi za število čeških nasproti onemu nemških učencev proizročilo relativno ravnotežje še le 52 državnih zavodov, da bi se moralo k sedanjim ustanoviti še enajst čeških zavodov oziroma jih prevzeti toliko iz občinske ali zasebne uprave v državno režijo.

Pri taci razmerah pa pravi gospod naučni minister, da ne more prevzeti tudi taci srednjih šol, kojih mnogoštevilno obiskovanje jasno dokazuje njihovo potrebo, da, pričel je celó razpuščati češke srednje šole, ne da bi ponudil zanje kako nadomestilo.

Uvaževaje vse te okoliščine stavijo podpisani nastopna vprašanja:

1. Kako more c. kr. vlada opravičiti načeloma sklenjeni razpust zgornjih rejalnih razredov na združenih državnih srednjih šolah v Litomišli, Plznu, Taboru, Kutni gori in Prerovu?

2. Ali je visoke vlade volja, pustiti onim občinam, kterim je dovolila s pritrditvijo državnega zbora v vzdrževanje srednjih šol podpore, te slednje vsaj v današnjih zneskih, dokler ne prenehajo oni razlogi, zaradi kterih so se postavile v državni proračun?

3. Ali more pričakovati češko prebivalstvo v onih deželnih delih, ki izkazujejo pomanjkanje državnih srednjih šol in je posebno mnogoštevilno obiskovanje obstoječih zasobnih ali občinskih šol dokazalo potrebo taci zavodov, — da bo visoka vlada iz državnih sredstev zadovolila dokazani potrebi?

Kdor je pazno prečital interpelacije češkega kluba, takoj spozna vpliv konservativnih čeških vele-

LISTEK.

Kedaj je g. nadlogar največ prestal.

(Dogodek iz lovskega življenja, zapisal y.)
(Dalje.)

Vsi smo pa radovedni čakali, kaj je tako skrbno zaprtega. Pristopili smo bližje k godovnjaku.

„O kaj tako strašnega menda ne bo tū notri. Divjačina sedaj raje leta na prostem, kakor bi se v jerbas skrivala. No, pa vse eno, gotovost je le dobra. Kastor! Filaks! Apport!“ — Ozre se nazaj po svojih lovskih psih, ki so ležali v senci na vrtu. Ne mudi se mu pa še čisto nič posodo odpreti.

„Toraj vendar že enkrat odprite!“ oglasita se dva mlada logarja.

„Gospodje ne tako hitro! Potrpjenje je lepa čednost.“

Polagoma vendar odpré. Eden je bolj radoveden od drugega; vsak bi rad prvi videl, kaj je poslal prijatelj za god. Pa nič živega ne skoči iz jerbasa, le deset steklenic stoji po konci in okoli njih se vije svež venec samih zlatice.

„Vaš prijatelj pa razume, kaj taki družbi pristojno“, oglasi se jeden gostov. „Kako lepe zlatice so to, gotovo še le danes v jutro natrgane“, pristavljajo drugi. — Hvalili so zlatičen venec, pa le preveč poželjivo ogledovali vratove steklenic. Samo naš godovnjak in njegova žena sta dlje časa kakor zamaknena opazovala zlatice. Na zadnje pa naš starina pomenljivo pogleda svojo soprogo, a ta je imela solzne oči. Pa tudi njega je moral poseben čut prešiniti, ker stresel se je po vsem životu, pa se zopet osrčil, potegnil z roko po čelu, kakor bi hotel vse slabe spomine zbrisati. „Zlatice! zlatice! Res lep dar za god, pa vendar zlatice! zlatice!“

Vsi smo osupnili, pogledovali sedaj logarja in njegovo ženo, sedaj ozirali se v jerbas, kaj je tam tako posebnega, da je naš godovnjak naenkrat ves zmeden in zamišljen postal.

„Kaj pa Ti je, g. tovariš“, oglasi se prvi starejši nadlogar. „Kaj pa imaš tako posebnega s zlaticami?“

„No, le pustimo venec na stran in steklenice hitro na mizo!“

Več rok poseže in vseh deset steklenic je naglo na mizi.

„Ženka, prinesi kozarce, pokusimo precej, kaj nam prijatelj s krasi pošilja!“

Ne dolgo potem imeli smo vsak svoj kozarec natočen s teranom.

„Na zdar! Vašemu prijatelju!“ oglasi se zopet najstarejši nadlogar. „Živel! Bog ga ohrani še za leto osorej, da nam zopet kaj enacega pošlje“, pristavi mlad logar, g. M.

Nočem preiskovati, je bilo res toliko navdušenje za našega odsotnega gosta, ali je bilo vino res tako izvrstno, dovolj — ko postavimo kozarčke zopet na mizo, bili so vsi do dna izpraznjeni.

„Sedaj gospōda pa še enkrat na zdravje našemu slavljenču! Bil nam je dolgo vrsto let mil prijatelj, izvrsten svetovalec v naši težki službi, naj nam ostane še na dalje tako naklonjen! Bog ga živi!“

„Na zdravje!“ vskliknemo vsi.

„Hvala lepa Vam gospodje! No ženka, trči tudi Ti, danes hočemo biti le veseli in ne ločimo se prej, dokler teh steklenic ne izpraznimo. Zakaj bi enkrat človek v poštenu družbi ne bil tudi pošteno vesel?“

Te besede godovnjaku niso prišle iz srca. Nekako pomenljivo zamišljeno je pogledal svojo gospo, ta pa je imela svoje oči še vedno v zlatični venec uprte.

ov. Oblika je povsem mirna, vendar pa aecija ni prazno strašilo, kajti podpirali so jo dr. Gregar in njegovi tovariši, akoravno so jo v jem glasilo imenovali „rakete“ od papirja.

Vendar ne smemo misliti, da se bo vsa zadeva izgubila v pesku. „N. W. T.“ poroča, da se je v soboto desniški eksekutivni odbor posvetoval z ministri. Čehi imajo z interpelacijo toliko vspeha, da bo vlada uslišala bistvene želje Čehov na šolskem polji. Ostale bodo nekatere srednje šole, ali pa dobivale državno podporo; to velja v prvi vrsti o moravskih gimnazijah. Dalje dobé Čehi obrtno šolo v Litomišlju.

Čehi so dobri godeci, a tudi dobri državniki, in to se bo pokazalo tudi pri tej priliki. Ko so bili še v opoziciji, spoznali so, da z glavo ne morejo predreti zidú. Po ovinkih skušajo doseči, česar ne morejo po ravnem potu. Ko so 1879 vstopili zopet v državni zbor, vložili so le pravni ugovor, a svojih zahtev v trojedini kraljevini niso pozabili. Tako je tudi z interpelacijo gledé srednjih šol. Odločno postopanje Čehov žalilo bi skupno ministerstvo, ker so se o naredbi naučnega ministra posvetovali vsi ministri in jo potrdili. Tudi drugi desniški klubi bi ne hoteli kar naravnost postopati proti naučnemu ministru.

Vsebina interpelacije je mirna, a stvarna; zato bo odgovor gotovo zadovoljil Čeha.

Po vsem tem smemo trditi, da se desnica državnega zbora ne bo razbila. Mladočehi sicer niso zadovoljni s krotko interpelacijo, toda s svojim odločnim postopanjem ne bodo razrušili desnice.

Nemški liberalci se jako motijo, ako mislijo, da bodo zasedli ministerske sedeže. Gospod naučni minister bo nekoliko ogladil ostre strani svoje naredbé, in ministerstvo ostane. V parlamentarni državi ozirati se mora vsaka vlada na želje večine. Tako je tudi pri nas, ako stranke odločno zagovarjajo svojo želje. Ko bi bilo prej znano naučni upravi, da bo njena naredba toliko vznemirila prebivalstvo, gotovo bi jo bila odložila. Sicer ne vemo, kaj bo storil g. naučni minister; a to je gotovo, da ne moremo dvojiti o obstanku sedanje vlade in večine v državnem zboru. Vlada in večina ustavljali ste se že hudim viharjem in tudi zmagali, tako bode tudi sedaj. Ministerstvo sloni na trdnih ramah grofa Taaffeja; pasti bi pa moglo, ko bi predsednik sam hotel.

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. oktobra.

Notranje dežele.

Vlada in češki klub sporazumela sta se sicer gledé odgovora na interpelacijo, toda Čehi niso privolili, da se ne bi pričela debata o priliki odgovora, kakor je to zahtevala vlada. Zaradi tega pa naučni minister ni še včeraj prečital odgovora, kakor je bilo naznanjeno.

Finančni minister Dunajevski se je izjavil, da zaradi tega ni omenjal v svojem proračunu državnega posojila, da ne bi podražil denarja Tiszi, ki ga veliko bolj potrebuje od njega. Vzlic temu pa je mnenje obče, da bo tudi Dunajevski primoran pogajati se za posojilo.

Državni poslanec Bilinski vložil je načrt postave o *borznem davku*, ki obseza 22 točk. V kratkem se bo razdelil med poslance.

Državnega zbora zasedanje vršilo se bo tudi še meseca novembra, ker bo finančni minister v kratkem predložil načrt postave o davku na sladkor, ki se mora rešiti še letos. — Češki klub storil bo potrebne korake, da bi državni zbor v ta namen ob enem zboroval z delegacijami.

Ogerski ministerski predsednik Tisza bil je zadnjič na Dunaji zaradi tega, da bi dobil posojilo od Rothschilda v znesku 5 milijonov. Dosegel je, kar je nameraval, toda ob enem se mu je reklo, da ne bo dobil niti krajearja več, dokler ne bode izvršil potrebnih državnih finančnih operacij.

Vnanje države.

Srbski najvišji cerkveni svet je sklenil pod predstvom metropolita nasvetovati vladi, naj se ustanovi samostojen patrijarhat za Srbijo. — Upravno-revizijski odsek zjedini se je v svoji predzadnji seji o načelih meščanskih pravic in prostosti, ktere naj bodo zagotovljene državljanu z novim ustavnim načrtom. V včerajšnji seji sklepal je odsek o političnih državljanskih pravicah in dolžnostih.

Vdeležba pri zadnjih *bolgarskih* volitvah v sobranje bila je velika; v Karlovu, kjer je bil voljen prejšnji sobranski predsednik Tončev, odanih je bilo 5000 glasov. Kako da so pa postopale volilne komisije, osvedočuje nam poročilo tam navzočega moža, ki pravi, da je prišlo v nekem kraju prav malo število volilcev, škrutinovanje pa je pokazalo — glej čudo! — naravnost za nekaj sto glasov več! — Veliko razburjenost proizvoduje srbska agitacija v Makedoniji. Vsako leto pošljejo iz Belega grada posebne v srbskem smislu pisane kalendarje naslovom „Vardar“, ktere razdelé mejni uradniki brezplačno med bolgarski narod. Kalendar za prihodnje leto obseza članek: „Koliko je Bolgarov?“, ki dokazuje, da jih je le 840.000, in sicer v vshodnem delu med Dunavom in Črnim morjem; vsi ostali so Srbi. Tudi je v njem natisnjenih več pesmic v makedonskem narečju, ktere smešijo Bolgare in povzdigujejo Srbe. Da take razmere ne utrjujejo prijateljstva bratskih narodov, je umevno. Ali se pa morda pripravljajo na tak način za „balkansko konfederacijo“?

Znana *ruska* trdka Brodzky v Odesi prosila je Petrogradsko vlado za dovoljenje, da bi spremenila svoje mornarsko podjetje na Črnem morji v delniško družbo. Vlada pa je to prošnjo odbila, ker je poizvedela, da so ostali delničarji Angleži. V svojih dotičnih razlogih pravi, da jej nikakor ne kaže pri današnjem političnem položaji odpirati Angliji vrata v Črno morje in ruska pristanišča.

Nemški cesar Viljem sporočil je *ruskemu* carju, da bi ga še enkrat rad videl pred svojo smrtjo, ki gotovo ni več daleč. Berolinski vladni krogi so prepričani, da bo prišel v kratkem ruski car v Berolin. Tudi govore o tem, da bo pri prvi priložnosti imenovan regentom princ Viljem, ktere ga hoče starček-vladar predstaviti osobno ruskemu carju.

Pruska vlada utrjevati je pričela z največjo hitrostjo Kraljevec, Pilavo, Poznanj in Torun. V zadnjem mestu postavila bo šest novih trdnjav; jeden sam tovarnar prevzel je naročbo za milijon opek. Generalni trdnjavski nadzornik Stiele prišel je iz Berolina v Gravdene, ker bodo tudi to mesto utrdili na vshodni — ruski strani.

Dné 14. t. m. dospel je prvi romarski vlak v *italijansko* dvojno prestolnico, da se pokloni papežu zlatomašniku. Pod vodstvom Reinskega kardinala in nadškofa Langénieux-a pripeljalo se je do 1700 članov francoskih delavskih društev z 52 društvenimi prapori, ktere je papež drugi dan pri avdijenci blagoslovil. „Moniteur de Rome“ jih navdušeno pozdravlja. — Liberalci nameravajo napraviti dné 9. januarija prihodnjega leta protidemonstracijo s tem, da bi šli Viktorja Emanuela na njegov grob proslavljat. Crispi pa ne odobrava tega načrta v svojem glasilu „Riformi“, kakor tudi za-

vrača v Florenškem listu „Fiammosca“ sproženo misel, naj se nabira denar, s katerim bi se dala napraviti kralju Humbertu na čast svetinja z napisom: „Roma conquista intangibile“ (Rim, nedotakljiva osvojitve). Vendar pa naj nikdo ne misli, da izvira ta svaritev iz Crispijevega pravicoljubja. Še je v spominu beseda njegova, ktero je govoril pred nekaterimi meseci v kamori, ko ni bil še na krmilu italijanske vlade: „Sprava! Kaj je to? Mi nočemo ničesa vedeti o tem, kaj mislijo ali govorijo v Vatikanu.“ — Ministerski predsednik svari liberalce edino le zaradi tega, ker se boji, da ne bi razširili rimskega vprašanja. Slaba vest dela pred kratkim še tako odločnega moža boječega.

V Barceloni na *Španskem* zaprla je oblast-nija dvanajstotico, ki je netila med narodom vstajo. Tukaj se je pokazalo, kaj nameravajo ljudje take baže: ni jim za politična načela, narodov napredek jim je neznana stvar, polniti si hočejo le med zmešnjavami, ki bi navstale vsled njihovega ščuvanja, — svoje lastne žepe. Sodnija je preiskala zasačence ter našla pri njih veliko število ukradenih priporočenih pisem, v kterih je bilo denarja za več tisočev. Pisma naravnana so bila v razne provincijalne kraje, v Marseille, Lyon, Bordeaux in v Kubo. Trgovci pritoževali so se že dlje časa, da je pošta nezanesljiva. Več poštnih uradnikov so zaprli.

„Voizna Nationala“, glasilo *rumunskega* ministerskega predsednika Bratiana, objavlja zanimiv brzovaj iz Badena pri Dunaji: Pri Badenskem okr. sodišči naznanila je osoba, ki ima v Rumuniji odlično službo, da je bila zastrupljena princesinja Esmeralda Stourdza, soproga bivšega kneza moldavskega, Mihaela Stourdza, ki je pokopana na Badenskem pokopališči. Ovadnik predlaga, naj truplo izkopljejo in zdravniki preiščejo. Badenska sodnija pa mu je odgovorila, naj to objavi najprvo rumunski vladi, da bo došla dotična prošnja sodniji diplomatskim potom.

V Woodfordu na *Irskem* predsedoval je O'Brien dné 16. t. m. o polnoči nekemu shodu v hiši svojega pristaša vzlic temu, da je vlada prepovedala zborovanje. O prihodu O'Brienom bilo je mesto razsvetljeno. Po končani seji govoril je z okna O'Brien na ulici zbranemu narodu, rekoč, če vlada prepoveduje opoludanska zborovanja, treba se je shajati o polnoči. Konečno je sežgal vladno proklamacijo, ki je prepovedala shod, narod pa mu je pri tem prizoru navdušeno pritrdjeval. Prisotni policijski komisar si ni upal posredovati. Ljudstvo razšlo se je potem popolnoma mirno.

Izvirni dopisi.

Iz Polhovega gradca, 16. oktobra. Vsak dan čujemo o nezgodah in nesrečah, ki zadevajo in tarejo ljudstvo.

Vsled zadnjega deževja v pretečenem tednu je Gradašica tolikanj narastla, da so njeni valovi mogočno bučali drvé se čez strme skale v dolino. Tukajšnji prebivalci radi plavijo hlode, kedar je velika voda. Ker so pota iz gozda preslaba, da bi po njih vozili drva, jih spuščajo v vodo, da jih ta s silo dalje valí. Delavci jih potem na odločenem kraju lové ter na suho spravljajo. To delo je res cenó, a tudi nevarno. V mrzli vodi ure in ure dolgo stati ter loviti drva, ni kaj lahkega.

Pretečeno sredo so pri nas tako plavili drva. Enemu teh plavilcev — bil je trden kmet — Janezu Kržišnik-u, začné slabo prihajati. Stopi iz vode na suho. Drugi gredó dalje. Nihče ni slutil nevarnosti. Našli so moža drugi dan, v četrtek, mrtvega

„Kaj pa imate s tem vencem, da ga tako resno pogledujete?“ vpraša nas več. „Zlatice so pač navadne cvetlice, ki rade na močvirnih krajih rastó.“

„Pač res, gospodje! Na močvirnih krajih, da, da, po močvirnih krajih. Vidite, ne govorim rad o tem dogodku. Pa naj bo danes, saj prestrašil Vas s tem ne bom. Nezgoda je srečno prestana, to naj Vam bo v tolažbo, če slišite za mene nekaj prav groznega. Poprej pa, ženka, prinesi one tri zlatice iz moje spalne sobe!“

Gospa odide v hišo.

„Sedaj pa, gospodje, sédite zopet, vzemite nove smodke, stojé se kaj tacega lahko ne poslušá!“

Gospa pride nazaj, v roki nese nekaj z robcem pokritega. Ko postavi na mizo in odgrne, zagledamo v mali stekleni posodi tri vele zlatice bolj prahu, kakor cveticam podobne.

„Glejte gospodje; to so moje zlatice. Kedar jih zagledam, pretrese me nehoté po vsem životu. Obudijo v meni žalosten spomin predrznega lovskega življenja. — Ženka sédi tu sem, saj Ti imaš tudi svoj oddelek v naši dogodbi!“

Vsi smo radovedno čakali, kaj nam stari gosp. nadlogar pové.

„Znano Vam je gospodje, da sem prva leta svojega logarskega življenja prebil na Češkem pri grofu M. Bil sem takrat še zelo mlad, zdrav, veselega značaja; dobil sem pridno, mlado gospodinjo v hišo, pomanjkanja nisem poznal, tudi toliko sitnosti v logarski službi še ni bilo, kakor jih imamo dan danes. Ljudje so imeli takrat še nekaj pravic do gozda. Drv in družega potrebnega lesa dobivali so kmetje iz grajščinskih gozdov zastonj. Le logarju je naznanil posestnik, koliko in za kaj potrebuje, in ta mu je odkazal toliko, da je bil kmet prav zadovoljen. Ljudje bili so pošteni, niso več jemali, kakor se jim je odkazalo. Da bi bili les prodajali, ni se splečalo. Cena bila je zeló nizka, železnice ali velike vode daleč ni bilo zraven. Tako glejte, sem z ljudmi prav lahko izhajal, ne vem, če sem imel enega nasprotnika. Moj gospodar je bil z menoj prav zadovoljen. Za posestvo se ni veliko brigal, živel je le v mestu. Prišel je le redko na svoj grad in takrat v večji družbi na velik lov. Divjačine moralo je biti tisti dan veliko pobite, ker rad se je izkazal, kako prostorno ima posestvo. Za to sem pa že poskrbel. Posebni oddelki gozda bili so za take love odločeni. Ker tje celo leto lovci nismo zahajali, bivala

je zverjad rada v takih mirnih krajih. Ni čuda toraj, da je začelo pokati iz pušek, kakor v mali vojski, ko smo tak oddelek obstopili in pse spustili na sled. Ker sem kolikor toliko poznal družbo, vedel sem spretnejše lovce razvrstiti na dobra čakališča. Če je kaj tem ušlo, bila sva še dva logarja z našimi pomočniki zadej, da smo prodrli. Na večer se je lov končal, in nikoli se nismo sramovali pokazati svojega plena. Tako sem imel takrat res prijetne dneve. Kako ne? Da, še enkrat ponovim: Gospodar je bil z menoj zadovoljen, ljudje so me imeli radi, da sem moral biti pri vsaki njihovi veselici, in doma ste moja žena in mati prav dobro in vestno gospodinjili.

Minulo je že petintrideset let, kar imam te zlatice shranjene. Po zunanji obliki se jim pozna, da niso ravno letos vtrgane. Bilo je takrat konec julija. Rž je bila že požéta, sploh je letina veliki obetala in tudi divjačine ni bila zima preveč pokončala. Mlade divje race so ravno začele poletovati okrog, in te sem jaz najraje zalezoval. So lovci, ki imajo radi le velike love, ko je cela tropa psov in lajanja, da človeka že kar ušesa bolé; pa tega jaz nikoli nisem bil vesel. Le kedar me je dolžnost klicala, ko je grof tak lov napovedal, bilo je drugače. Dolžnost

na istem kraju, kjer je izstopil, pa vsega premrazenega.

Ravno isti dan, v četrtek, našli so drugega nesrečnega, katerega je žena že dva dni pogrešala. Našli so ga v nekem grmu, ubozega Martina Lamoveca. Bil je tudi ves zmrznjen. Tako žalostno sta nesrečnega končala svoje življenje. Oba sta zapustila otroke. Bila sta pridna gospodarja, in ne šnopsarja, kojih dandanes pogosto vidimo. Ubogi ženi, ubogi otročiči!

Naj bi se strogo prepovedalo v taci krajih v mrzlih dnevih jesenskih, ali večerih in celo nočeh plaviti drva, da se ljudje ne bodo tako predrzno podajali v nevarnost.

Iz Otaleža na Primorskem, 16. oktobra. Besede v „Slovenici“ od dne 2. oktobra rečene: „Bog naj obudi še mnogo dobrih sočutnih src, da bi revežem — pogorelcem — na pomoč prišli“, niso bile prazne želje in zastoj rečene, našle so odmev. Bog je res še blaga srca obudil, da hitijo na pomoč našim pogorelcem. Tako mi je zopet g. Franc Ksav. Goli, veliki trgovec v Idriji, poslal 5 vreč raznega blaga za oblačila, gotovo v vrednosti nad 200 gl., tako da sleherna oseba pri vsaki družini dobi nekaj oblačila. Zares velikansko darilo! Bog naj obilno povrne in vsestransko poplača preblagemu dobrotniku. Danes po sv. maši sem darove razdelil. Obdarovani so s solznimi očmi darove sprejemali in z ginjenim srcem glasno prisrčno hvalo izrekovali velikemu dobrotniku. Bog plati!

Enako mi je tudi izročil č. g. Matija Lavrič, župnik v Novi Oslici 20 gl. in nabranih 12 gl. 90 kr. za pogorelee. Lepa, prisrčna hvala dobrotnikom! V imenu pogoreleev Jan. Wester, vikar.

Iz Adlešič, 14. oktobra. Tudi pri nas končali smo vinsko trgatve, s katero smo letos prav zadovoljni. Sploh smo natrgali več od lani. Le malokedo manj, kedor ima zeleniko. Nekteri natrgali so še celo še enkrat toliko, kakor lani, pa tudi še po več, tako da celo nimajo dosti posode zanj. Pa tudi dobra kaplja bo letos, ker smo potrgali v najlepšem vremenu, ker je bilo grozdje prav zrelo in je obrodila le zlahtna trta, črnina in kraljevina. Vinski trgovci pridite i v naše kraje po vino, dobili boste dobro in pošteno ter nepokvarjeno kapljico! — Tudi druge letine bo hvala Bogu v kljub letošnji silni suši in vročini po leti vendar še nekaj izvzemši zelje in repo. Posebno obilo pa je sadja, med njim veliko zelo lepega. Toliko ga je po nekodi, da ga ne morejo spraviti. Jabelka in slive še sedaj visijo po drevju, ker jih ni časa obrati. Nekteri pa so tudi prodali jabelka merik po 30—40 kr. in slive 30—35. Drugi pa zopet sušijo, da bodo imeli spomladi kaj jesti, ker ne bo ne zelja ne repe. Marsikteri krajcar dobili so letos ljudje tudi za šiške ali ježice, ktere so bile tudi zelo polne.

Z Roba, 14. oktobra. (Nesreče, vreme, letina, žganje.) Skoraj za gotovo lahko rečem, da letos še v nobeni številki „Slovenca“ ni bilo čitati dopisa z Roba. Slavnosti ali svečanosti tukaj nimamo nikakoršnih, kakor drugod okoli, kjer obiskujejo milostljivi gospod knezo-škof župnije in delijo za-

krament sv. birme; zopet drugod praznujejo svete misijone itd. Pri nas pa toraj nimamo nič enakega poročati. Drugih novosti tudi nimamo posebnih. Samo pretečeni mesec, kakor je že bilo čitati v 210. številki „Slovenca“, da si je 86letni starček vrat prerezal. Res, izvanreden in žalosten dogodek v našem kraju! Tako star mož, pa si še sam življenje vzame! Sicer ni imel nič svojih ljudi in je pri nekem daljnem sorodniku stanoval. Pomanjkanja ni trpel nikakega, ker je pred par leti „terno“ zadel. Že več časa je popred tako okrog blodil in zmedeno govoril, pa vendar si ni nihče kaj tako nevarnega mislil. — V petek, 23. septembra pa si je neka ženska žilo na levi roki prerezala, ko je namreč kruh rezala. Poslali so takoj po zdravnika, in sedaj je že na boljšem.

Vreme imeli smo do začetka oktobra prav povoljno; zdaj pa v enem sèm skoraj neprenehoma dežuje in ljudi ovira pri delu, ker nimajo še skoraj nič stelje doma. Nekteri imajo še krompir zunaj itd.

Letina pa je tukaj srednje mere. Žito, kot pšenica, ječmen, prosó se je še nekaj dobro obneslo; ker tukaj nas je Bog obvaroval toče, dočim je drugod na široko okoli, kakor je bilo po časopisih čitati, toliko poljskih pridelkov uničila in tako grozno škodo napravila. Bogu bodi hvala, da nas je tako grozne nesreče obvaroval! Krompir, repa in zelje bodo pa slaba vsled velike suše; posebno pa zelja in repe ne bodo skoraj nič; ajda pa škoduje sedanje slabo vreme, največ ji je pa škodovala slana, ktera je bila tukaj koncem pretečenega meseca.

Sadno drevje je tukaj obilo obrodilo; le jabolk ni nič; hrušek in češpelj je veliko, ktere so pa že večidel namočili, da bodo „slivovko“ kuhali. Škoda, da ljudje toliko lepega sadja za to škodljivo — strupeno žganje ukončajo! — Kakor drugod, tako se tudi tukaj širi ta pogubonosna pijača. O priliki kaj bolj veselega! — a-e-.

Iz Tolminskih hribov, 14. oktobra. Dopisi iz naših gorá v „Slovenici“ so bele vrane. Saj zmožnih dopisovalcev je tudi po naših gorah mnogo raztresenih; ali kaj, ko se nobeden ne gane, spé kakor da bi nas obdajala egiptovska tema, in vendar je solnce do sedaj prav pošteno pripekalo, razun zadnja dva dneva, ko je močno deževalo in se celó Jupiter tonans oglašal s svojim votlo-donečim glasom. Kaj bi bilo, sem si mislil, ko bi pa jaz napisal par vrstic. Včerajšnji grom me je napotil k temu koraku. A ne se bati, ne bodem grmel ne, temveč prav po domače razodenem nekaj svojih misli.

Letino imamo, hvala Bogu! prav dobro. Belo žito, kakor tudi ajda, obneslo se je prav dobro, krompirja bo za potrebo, najbolj pa smo zadovoljni s sirkom. Sadja so imeli po nekterih krajih še precej, prodali so ga tudi dosti in pošteno. S živino na planinah smo letos tudi zadovoljni, blaga nam je dala dosti, a preveč cenó je, težko se spravi v denar. Gospodarji! planinarji! poslušajte „Gospodarski list“ v Gorici, ki vam tako lepo polaga na srce: poprimite se umnega sirarstva. Letino imamo toraj prav dobro, Bog nam nakloni le obilo takih letin, in upati smemo, da se bo kmet-trpin izkobilacal

iz dolga. Bode pa ljudstvo te darí s hvaležnim srcem živalo? — Dvomim, — vsaj nekteri ne.

Dne 4. t. m. ustanovili so vrli Tolminci podružnico sv. Cirila in Metoda. Za predsednika so si izbrali prečast. g. dekana Josipa Kragelj-a, namestnik mu je bl. g. Josip Ivančič, c. kr. notar in deželni poslanec. Želim in voščim najboljši uspeh! Vrlo, Tolminci!

Prepirov tudi pri nas ne manjka; rastejo in množijo se, kakor gobe po jesenskem dežju. Zdaj so si gg. učitelji v laséh. G. nadzornik je pri šolski konferenci dne 28. sept. v Tolminu javno — skoraj bi rekel uradno — priporočal v c. kr. okr. šolski svét nekega gosp. učitelja. Po večkratni brezuspešni volitvi je dotični gospod pri ožji volitvi res zmagal s pripomočjo svojega sina in hčere, ki ž njim na štirirazrednici poučujeta. Da nasprotna stranka, ki je bila zmage gotova, ne molči, je v naših razmerah mogoče.

Domače novice.

(Cesarjevič Rudolf in Štefanija) prideta še le 27. t. m. v Maribor, in sicer nazajgrede iz Celja v Gradec se bodeta ondi oglasila. Ob 1. uri popoldne odpeljeta se iz Celja in prideta ob 3. uri v Maribor, kjer ju bodo na kolodvoru slovesno vsprejeli. S kolodvora popeljeta se v škofijo, kjer bodeta vsprejemala najvišje dostojanstvenike. Nato si pojmeta ogledat stolno cerkev, mesto in vinarsko šolo. Ob 5. uri popoldne odpeljeta se visoka gosta zopet v Gradec, kamor dospeta ob 1/2 7. uri zvečer. Ob 8. uri zvečer prične se v Gradci sijajen ples.

(Najvišje priznanje) za dolgoletno zaslužno delovanje dobil je povodom svojega umirovljenja profesor na Ljubljanski gimnaziji, g. Ivan Vavrú.

(Stoletnico) župnije praznovali so v nedeljo v Lescahu. Cerkvni govor in sv. opravilo imel je preč. g. kanonik in vodja semeniških nauk dr. L. Klofutar.

(Umrl) je 16. t. m. na Bučki č. g. Gašpar Gašperlin, umirovljeni župnik in zlatomašnik star 82 let. R. I. P.!

(Umrl) je v ponedeljek vseučiliški profesor g. dr. Lindner, čigar knjige o propedeutiki in vzgoji so obče znane.

(Vabilo k slavnostni besedi), ki jo priredi narodna čitalnica Ljubljanska v spomin petindvajsetletnice društvenega obstanka v prenovljeni društveni dvorani v nedeljo 23. oktobra 1887. Vspored: 1. Nagovor predsednikov. — 2. Förster: „Naše goré“; poje mešani zbor (nov). — 3. Chopin: Fantazija v f-molu; igra gospica Mila Šumanova. — 4. F. S. Vilhar: „Ljubičica“; moški zbor (nov). — 5. Curschmann: „Vijolica“, pesem za troje glasov; poje ženski zbor (nov). — 6. Bazin: „Križarji na morju“; moški zbor. — Godbo pri plesu oskrbljuje privatni orkester pod vodstvom g. Stiarala. Vstopnina: Udje čitalnice plačajo po 50 kr. za osebo, po 1 gold. za rodbino; neudje po 1 gold. za osebo. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. K tej besedi vabi najuljudnejše odbor.

je dolžnost, kaj hočemo! Moje največje veselje je bilo, da sem sam hodil na lov. Tiho priplaziti se tje, kamor so hodile srne na pašo ali k vodi, s svojim psom zalezovati v močvirju divje race, ali v hudi zimi po sledu iti za zajcem, to je nekaj mikavnega še dandanes za me. Se vé, da včasih človek trapa ves božji dan zastoj, pa lovec tudi take težave prenese. Da ima le kos črnega kruha in steklenico dobre slivovke v torbi, dovolj je za zajutrak in kosilo. (Dalje prih.)

Nekoliko Belokranjskih besed in izrazov iz Adlešič.

V svoji knjžici „Zgodovina Adlešičke fare na Belokranjskem“ priobčil sem na konci nekoliko Adlešičkih lokalizmov. Od istega časa, ko je knjžica izšla, pa do danes nabral sem zopet nekaj bolj ne- navadnih besed in izrazov, kteri so po drugodi po Kranjskem manj znani ali celo neznani. Ker je bilo pred nekimi dnevi čitati v slovenskih časnikih, da je g. vrednik Wolfovega slovensko-nemškega slovarja vredil nabrano gradivo do črke V, moram torej rečem, ako jih priobčim, da vsprajam, da izmed njih:

Bedástiti, norčije vganjati. — bena, bedak. — čápra, noga v zaničljivem pomenu. — čéšelj, glavník, der Kamm. — darovnik, kdor kaj daruje. — domár, domačin. — držula, breskva, ktere se kost drži. — fúčiti, drseti. — gízdav, prevzetén; zgízdaviti se, prevzeti se. — godíniti se, na dež se pripravljati. — goméljica, gomilica. — goskán, gosjak. — hínje, ivje. — hít, die Eile. — hitati, metati. — hititi se, muditi se. — hlíd, hlad. — hripóta, hripavost; hripóten, hripav. — izlátati se; ječmen se je izlatal, latje dotrl. — izpovedálnica, izpovednica. — jáčati se, skušati se, kdo je jáčji. — járbólec, Rothlauf. — kánja, der Unterkiefer. — kila, rožiček (pri češplji). — kócenj, pecelj. — kólnik, čep, drožnik (pri sodu); kolovozna pot. — kómen, zapeček. — kora, skorja. — kópčiti, zakópčiti, zakápčati, zapeti, zapenjati. — križevák, križavec. — krstílница, krstni kamen. — lámati íter, odlomiti. — lančénka, veriga. — léneč, lenuh. — málik, „malan“ svetnik. — majéúken, májčiken. — máriti, marati. — medénka, knófeljca. — mládost; mesec na mládosti, mlad mesec. — mláteč, mlatič. — mřzen, mrzel. — múček, zaprték (pri jajcu). — odjužiti; sneg odjuži, postane južen. — ókrak, krača. — órmar, omara. — oso-bújnič, osebojnič. — ozóbek, ogrizek. — pájuk, pajek. — pájúčina, pajčevina. — pas božji, mavrica.

— pálilo, prasec ki se pali; ni imel pálila, ni klal. — péčnica, sušilnica. — pétlja, pecelj. — pomúljiti, na pr. njivo, mulja navoziti. — postaviti, na pr. pašnik se je postavil, otava je zrasla na njem. — popevúčica, pesem, žena ki popeva. — predikálnica, pridiznica. — préstati, nehati. — pričati se, poslavl-jati se; pričal se je, poslavljal. — pristáviti, pridržati; to sem sebi pristavil, pridržal. — prišvarek, priimek, vulgarno ime. — přnja, cunja; přnjav, strgan. — prósec, prosilec. — pútača, der Kropf. — ratež, a, der Raubritter. — rob, das Tischtuch. — slivár, vrt, na katerem slive rastó. — smét, zamét. — srab, a, garje. — svétiti, posvečevati; n. pr. nedeljo svétiti. — šivátka, šivanka. — škřlec, škřjanec. — teráčica, terica. — umřlec, mrlič, mřtvec. — vidik, a; za vidika, za dne; dokler se vidi. — vodá-rica, die Wasserträgerin. — vózec, voznik; vol vozec, der Zugochs. — vřhnja, smetana. — vřlec, mramor, die Maulwurfsgrille. — vřtanj, kolač na ženitnini. — zazřniti se; žito se zazrne, dobi zrne. — zdéla, skleda. — žagótina, žaganje. — žbril, lat pri krom-pirji. — ždrál, žerjav. — žútica, strnad. — žřnja, die Handmühle; bela koščica v raku; kočnik (zob). — žřnjati, mleti na žrnjo; čevkati. Š.

(Slovenski klub) na Dunaji priredi prvi svoj večer v letošnji zimski sezoni v soboto 22. oktobra t. l. v restavraciji „Zum Lothringer“ I., Kohlmarkt 24, v prvem nadstropji. Čital bo gosp. Igo Kaš: Odlomki iz „Cuore“. Začetek ob 8. uri.

(Umrlo je) v Ljubljani od 8. do 15. t. m. 20 oseb in sicer 10 moških in 10 žensk; najstarejši bil je 98 let, najmlajši dva dneva star. Največ umrlo jih je 13. t. m., namreč sedem in v deželni bolnici trije.

(Kostanjev cvet.) Prijatelj nam poroča: Že več let opazujem, kako na koncu šolskega drevoreda mlad kostanj vsako jesen najprvi svoje listje izgubi ter tu pa tam požene kak cvet. Tako ima ta kostanj sedaj lep cvet, ki se bujno razvija, in bi jih pognal gotovo še več, kakor vsako leto, ko bi zadnji čas ne bilo toli neugodno vreme v Ljubljani.

(Barbarstvo.) Vojak domačega pešpolka št. 17 šel je 13. t. m. za 48 ur na dopust v svoj rojstni kraj Brod pri Savi pod Šmarno goro. Na poti domú pričakovala sta ga dva vaška mladeniča — eden celó, ki se je šolal na višjih šolah na Dunaji — in ranila sta ga tako silno, da je obležal ter brez vsake pomoči ležal pod milim nebom štiri ure. Ker se revež ni mogel ganiti, naložili so ga usmiljeni ljudje na voz ter kot vojaka odpeljali v vojaško bolnico.

(V tukajšnji hiši za uboge) je bilo 1886. l. podpiranih moških 108, žensk 286. Razdeljenih je bilo 14.450 gld.; najvišji znesek za enega ubozega na leto bil je 47 gld. 45 kr., in najmanjši 5 kr. na dan.

(V Marijanišči) je bilo 1885. l. 114 dečkov; 1886. l. vsprejetih je bilo 21, odpuščeni bili so trije, umrl ni nobeden. Koncem leta ostalo je 115 dečkov. Za hrano izdalo se je 5360 gld. V Lichten-thurnovem zavodu bilo je koncem 1886. l. 104 deklic, in izdalo se je za hrano 8300 gld.

(V blaznici na Studenci) bilo je 1885. l. v oskrbi 160 blaznih, 1886. l. priraslo jih je 120. Ozdravljenih bilo je 20, zdravje se je zboljšalo 21, neozdravljenih bilo je 12, premeščenih 15, umrlo 35, ubegnili so 4. Od 10. do 15. leta in čez 80. leto ni bilo nobenega blaznega; od 15. do 20. leta 13, od 20. do 30. leta pa 4; največ jih je bilo v starosti od 35. do 40. leta, namreč 42. Število blaznih gledé stanú je največ delavcev.

(Z Dolgega) nam piše prijatelj ko dopolnilo k večeraj poročani nesreči: Od plazu zasuta drvarja so danes dobili in iz snega potegnili. Ostala sta še nad prepadom. Ko bi ne bilo ponoči, rešili bi ju bili skoraj gotovo še živa. Takó pa v soboto ponoči in v nedeljo jutro zaradi sneženega viharja nobeden ni mogel blizo. Šli so ju precej v soboto zvečer iskat, pa jim je vihar baklje ugasnil in tak mrz je bil, da jih skoraj držati niso mogli. Dostavim naj še, da je dospel sedmi drvar popolnoma zdrav domú. Ker je že bolj star, jel je pešati v goro; ko je prišel na kraj nesreče, videl je, da se je utrgal plaz, o nesreči, ki se je zgodila, zvedel je pa še-le doma. Tudi počasnost je včasih koristna.

(Iz Rovt, 17. oktobra.) Kdor bi bil prišel minole dni, zlasti v soboto, ali nedeljo, ali pa še tudi danes k nam, gotovo ne bi si bil mogel misliti, da se je pričela komaj dobro jesen, ampak da je nastopila že ostra, snežena zima. Po skoraj 14dnevem neprijetnem in mrzlem deževanju jelo je v soboto početkoma pohlevno med dežjem, potem pa zlasti proti večeru neusmiljeno snežiti, kakor ob najhujši zimi, kar je trajalo do nedelje popoldne, in padlo je snega do nedelje zvečer blizo 1/2 metra na visoko. Oj, bore kmet! Jesenske pridelke ima skoraj še vse zunaj na polji pod snegom: ajdo, zelje, repo, korenje, fižol in tudi še krompirja nekaj. Drevesa, in sicer najlepša, po vrtilih pa tudi po gozdih polomil mu je težki južni sneg skoraj vse, tako da bo nastala vsled prejšnje tú še hujša beda. ě.

(V Celje) odpeljeta se Rudolf in Štefanija iz Gradea ob 7. uri 30 minutah zjutraj. Ob 10. uri 30 minutah popoldne prideta tjekaj. Slavnostni sprejem bo na kolodvoru. Sprejem gospósk in honoracij pa v hranilničnem poslopji. Ob tej priliki vložil se bo pri novi Gizela-bolnišnici sklepnik, potem pa se prične konjska razstava.

(Nemška nestrpnost) presega že vsako mejo dostojnosti. Štajarskemu dr. Neumayerju šinila je v glavo čisto nova ideja, kako bi se dali Slovenci v kozji rog vganjati. Omenjeni doktor je namreč revizor štajarske hranilnice in v tej lastnosti je nedavno hranilničnemu odboru predlagal, naj bi nihče

ne dobil posojila, kdor pride s slovenskim imenom pošteno na čič, ik, ek zapisanim, dokler ne dokaže svoje identitete, kajti taka imena, pravi učeni doktor, pišejo se pravilno vsa na t s c h i t s c h, i g g, e g g itd., ker so se tako pisana do sedaj v zemljiških knjigah nahajala. Odkar je pa Pražak v ministerstvu, jelo so sodnije imena poslovenjevati, kar je gledé hranilnic na škodo varnemu posojilu. Toraj Slovenci po Štajarskem živéči, ki ste tako nesrečni, da nosite po očetu na čič glaseče se ime, če se hočete marsiktere sitnosti ogniti, katero Vam dr. Neumayer namerava, pustite štajarsko hranilnico in oglašajte se raje pri narodnih posojilnicah, kjer bode denar z manjšimi sitnostmi na posodo dobili. Na dobre kmetije se denar povsod dobi, in ni treba človeku svojega imena zatajevati, na slabe pa tudi štajarska hranilnica nič ne dá, naj bo potem dotični gospodar Winkelmayer ali pa t s c h i t s c h. Le vrlo in dosledno svoji k svojim, potem pa ne bodo imeli Nemci prilike z našimi krvavimi žulji nemških gledališč zidati in sploh delati na ponemčevanje našega naroda!

Telegrami.

Lvov, 18. oktobra. Kakor se poroča poljskim listom z Dunaja, zboljšali so se zadnje dni zeló odnošaji mej Čehi in Poljaki.

Belgrad, 18. oktobra. Koncem tega tedna pričakujejo kralja, ki bo takoj po svojem prihodu imenoval vladne poslance in določil dan, kedaj naj se snide skupščina.

Pariz, 18. oktobra. Uradni list objavlja dekrete, vsled katerih prevzame Anamske in Tokingske zadeve ministerstvo mornarice namesto ministerstva zunanjih zadev in po katerih se bo ustanovila služba civilnega glavnega poglavarja za francoska indo-kitajska posestva.

London, 18. oktobra. Danes sprijeli so se ljuto pri Viktorija-vratih delavci s policijo, ki jih je preprodila iz Trafalgarsquare-a. Razgrajalci izlomili so iz ograje železne droge, razbili stole ter napali redarje, kojih več je težko ranjenih. Ko je dobila policija pomoč, izpraznila je park. Več oseb je zaprtih.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
18. 7. u. zjut.	741.86	— 1.8	sl. vzh.	megla	
2. u. pop.	740.50	+ 9.0	sl. vzh.	jasno	0.00
9. u. zveč.	741.52	+ 6.8	sl. zap.	oblačno	

Zjutraj megla, huda slana; čez dan jasno, zvečer oblačno. Srednja temperatura 4.7° C., za 6.4° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

19. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 25 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 25 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 „ 70 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 15 „
Akcije avstr.-ogerske banke	884 „ — „
Kreditne akcije	281 „ 40 „
London	125 „ 20 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 91 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 93 „
Nemške marke	61 „ 40 „

Vožni red cesarjevič Rudolfove železnice.

Iz Ljubljane v Beljak.

Osobni vlaki				
Postaje	št. 918 po noči	št. 1714 zjutraj	št. 1716 dopoldne	št. 1712 zvečer
Ljubljana j. k.		6:25	11:40	6:25
Ljubljana R. k.		6:29	11:45	6:29
Vižmarje		6:39	11:55	6:39
Medvode		6:51	12: 7	6:51
Loka		7: 5	12:21	7: 5
Kranj		7:22	12:38	7:22
Sv. Jošt (ostaj.)		7:28	12:44	7:28
Podnart		7:43	12:59	7:43
Otoče (ostaj.)		7:49	1: 5	7:49
Radovljica (ostaj.)		8: 2	1:18	8: 2
Lesce		8:10	1:28	8:11
Zerovnica (ostaj.)		8:21	1:39	8:22
Javornik		8:30	1:48	8:31
Jesenice		8:40	1:58	8:41
Dovje		8:59	2:19	9:—
Kranjska gora		9:23	2:48	9:26
Rateče-Bela Peč		9:38	3: 3	9:41
Trbiž		9:55	3:20	9:58
Trbiž	3:58	11: 7	3:41	
Thörl-Maglarn	4:11	11:17	3:55	
Podkloster	4:25	11:27	4:11	
Fürnitz	4:41		4:27	
Toplice Beljak (ostaj.)			4:35	
Beljak drž. ž. (ostaj.)	4:54		4:46	
Beljak j. k.	4:58	11:50	4:50	
	zjutraj	dopoldne	popoldne	zvečer

Slavnostna knjižica:

„Zlatomašnik

Sv. Oče Leon XIII.“

Kratek opis ujihovega življenja in delovanja.

(S podobo sv. očeta.)

Cena 12 kr. 25

Dobiva se v *katoliški družbi*: Ljubljana, Stari trg št. 13, in v „*Katoliški Bukvarni*“.

(1)

Nagrobne spominke

od različnega marmora po najnovejših obrisih, sploh vse v kamnoseško stroko spadajoča dela, posebno cerkvena, kakor tudi razne poprave izvršujem ter priporočujem čast. duhovščini in vsemu slavnemu občinstvu, zagotavljam točno in ceno izvršitev. Delavnica moja je poleg parnega mlina (Dampfmühle), filijala tik mesarskega mostu, kjer se naročajo manjša dela in poprave.

(4)

Z odličnim spoštovanjem

Vincenc Čamernik,
kamnosek v Ljubljani.

Univ. med. dr. Emil Bock,

docent očesnega zdravilstva in umirovljeni prvi asistent I. očesne klinike na vseučilišču Dunajskem,

ordinoval bo začeni z dnem 17. oktobra

od 9—11. dopoldne in od 2—3. ure popoldne osobito za

(2)

bolnike na očeh in v ušesih

v Ljubljani, Stari trg št. 2.

Ubogim brezplačno.

ŽELODČEVA ESENCA

lekarja Piccolija
v Ljubljani

Ta esenca, ki se nareja po nekem receptu gospoda Dr. E. viteza Stöckla, c. kr. vladinega svetovaleca in deželno-sanitetnega poročevalca za Kranjsko, je takozvana „Tinctura Rhei composita“, katera ozdravlja vse želodčeve in trebušne bolezni, odpravlja telesno zaprtje, zlato žilo itd. (glej navod, ki je vsakej steklenici pridejan). — Izdelovatelj jo pošilja v zabojčkih po 12 steklenic za 1 gld. 36 kr., poštne stroške trpe p. t. naročniki. — Te steklenice prodaja po 15 kr. eno, lekar Rizzoli v Rudolfovem in večina lekarn na Štirnskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, v Istri, Dalmaciji in v Tirolih.

(7)

Iz Beljaka v Ljubljano.

Osobni vlaki				
Postaje	št. 915 dopoldne	št. 903 popoldne	št. 957 popoldne	št. 917 zvečer
Beljak j. k.	11:51	4:42	5: 8	10:45
Beljak drž. ž. (ostaj.)	11:56		5:14	10:58
Toplice Beljak (ostaj.)	12: 2		5:20	
Fürnitz	12:10		5:30	11:20
Podkloster	12:24	5: 7	5:50	11:49
Thörl-Maglarn	12:36		6: 3	12:10
Trbiž	12:48	5:26	6:16	12:30
Trbiž	št. 1711	št. 1713	št. 1715	
Rateče-Weissenfels	3:42	6:25	1:10	
Kranjska gora	4:—	6:44	1:30	
Dovje	4:15	6:59	1:46	
Jesenice	4:40	7:23	2:18	
Javornik	5: 1	7:44	2:41	
Zerovnica (ostaj.)	5: 7	7:50	2:48	
Lesce	5:16	7:59	2:58	
Radovljica	5:31	8:17	3:13	
Otoče (ostaj.)	5:37	8:23	3:20	
Podnart	5:50	8:36	3:33	
Sv. Jošt (ostaj.)	5:57	8:43	3:41	
Kranj	6:11	8:57	3:55	
Loka	6:18	9: 3	4: 2	
Medvode	6:36	9:20	4:20	
Vižmarje	6:52	9:34	4:34	
Ljubljana R. k.	7: 4	9:46	4:46	
Ljubljana j. k.	7:13	9:55	4:55	
	7:18	10:—	5:—	
	zjutraj	zvečer	popoldne	